

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 5 juni 2008

MEDITATIE

Wij hebben een andere Koning

De apostel Paulus heeft in Thessalonica het Evangelie gebracht. De satan zit echter ook niet stil. De Joden hebben enige marktboeven opgehitst tegen de christenen. Er ontstaat een oploop voor het huis van Jason, een christen, waar Paulus een kamer heeft gehuurd.

Als zij Paulus echter niet vinden, slepen zij Jason en enige broeders voor het stadsbestuur. De christenen worden ervan beschuldigd de wereld in roer te stellen. De tweede beschuldiging luidt, 'Zij doen tegen de geboden des keizers, zeggende, dat er een andere Koning is, namelijk een Jezus'. Het zijn opstandelingen. Ze weigeren de keizer te erkennen. Ze houden er een andere Koning op na. In deze aanklacht ligt iets leugenachtigs. Christenen zijn geen opstandelingen. Volgens Romeinen 13 erkennen zij de overheid als Gods dienaars. Toch kondigt zich in deze aanklacht het komende conflict met de Romeinse overheid al aan.

En alle dezen doen tegen de geboden des keizers, zeggende, dat er een andere Koning is, namelijk een Jezus.

Handelingen 17:7b

Omdat de christenen weigerden de keizer als god te vereren zijn er later velen ter dood gebracht. En zo zit er ook waarheid in deze aanklacht: Er is een andere Koning, namelijk Jezus! De keizer van Rome en Koning Jezus worden in deze aanklacht tegenover elkaar gezet. Laten wij die beiden eens met elkaar vergelijken. De keizer van Rome liet zich als een god vereren. Daarin zien we een beeld van de zelfverheffing van de gevallen mens. We willen als God zijn. De keizer van Rome had grote macht; heel de toenmaals beschaafde wereld erkende hem. In ieder huis moest voor hem worden geofferd. Er waren overal tempels tot zijn eer. Wat is toch de mens: wij zouden tot de hemel willen opklim-

men. Zie daartegenover Koning Jezus. Hij hoeft Zich geen God te maken, zoals de keizer van Rome, Hij is God. God uit God, Licht uit Licht. Hij is de Koning der koningen. In de keizer van Rome zien we de duisternis van de zonde. In Koning Jezus zien we het licht van Gods barmhartigheid. In de keizer van Rome was de satan aan het woord, die het de mens toeroept: 'Gij zult als God zijn!' In Koning Jezus is God aan het woord, Die het ons toeroept: 'De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is.' In Koning Jezus zoekt God het verlorene, daalt God Zelf neer tot de gevallen mens. De keizer van Rome droeg de bijnaam: Sotèr, Redder. Koning Jezus is de ware Sotèr, Redder. In Hem is zaligheid. Zijn bloed reinigt van alle zonden. De vijanden in Thessalonica hebben het gezegd: 'Die christenen hebben een andere Koning, namelijk een Jezus.' Inderdaad, en Jezus is oneindig veel meer dan de keizer van Rome, dan alle machten van de wereld. De keizer had een machtig rijk. Maar wat is er nu nog van over? Vergane glorie. Maar Jezus heeft een eeuwig Koninkrijk. Hem is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. De keizer van Rome was schatrijk, maar er is geen rijker koning dan Koning Jezus. In Hem vindt u alle schatten der goddelijke genade. De Romeinse keizers gaven het volk brood en spelen, maar wat Jezus Zijn volk geeft heeft eeuwigheidswaarde. Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen, ja zelfs aan wederhorigen. Hebt u ooit de waarde leren zien van Koning Jezus? Arme mens, als u zich nog steeds blind staart op de macht en de rijkdom van deze wereld. De glans van deze wereld gaat voorbij. En welgelukzalig, wie leert buigen voor Koning Jezus. Hij regeert niet door kracht en geweld, maar zo rechtvaardig, wijs en zacht. Zijn heerschappij is een genadeheerschappij. Waar is Zijn rijk te vinden? Waar zondaren buigen voor God.

Inhoud

86e jaargang

Nr. 36

- 1 Wij hebben een andere Koning
- 3 Bijbelstudie: Abraham in Gerar (3)
- 4 Commentaar: Reformatorische Omroep
- 5 Bijbelse kernwoorden: Geweten
- 7 Ontmoetingen aan de Looiersgracht (2)
- 8 De vrije wil (1)
- 9 Zendingdag te Utrecht
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Waar u in het stof ligt. Waar u de droefheid naar God doorleeft en het roepen uit de diepte, maar ook het vluchten als een verlorene tot Christus. Waar u door alles heen zakt en terecht komt op de verdiensten van Koning Jezus alleen. Die christenen zijn mensen, die zeggen, dat er een andere Koning is, zo hebben de vijanden in Thessalonica gezegd. En hoewel ze het lasterlijk bedoelden, hebben ze de waarheid gesproken. Er is een andere Koning, namelijk Jezus. Er is een andere macht, oneindig veel groter dan alle machten van deze wereld, namelijk de macht van Koning Jezus. Bent u al onderdaan geworden van Koning Jezus? Dan moet de keizer, die in uw hart woont, sterven. Dan moet uw eigen ik gedood worden, dan moet u koning-af worden. Dat is het werk van de Heilige Geest. Die Geest breekt ons af in onszelf. Het leeft in ons aller hart: Wij willen niet, dat Deze koning over ons zij! Maar in het leven van Gods kinderen breekt de dag van Gods heirkraft aan; dan wordt het eigen ik onttroond en onze troon omver gestoten. Ons eigen koninkrijk stort dan ineen, zodat er een grote puinhoop overblijft. Wat wordt de wereld dan arm en wat wordt de zonde dan bitter. Onze eigengerechtigheden schieten tekort en we kunnen er niet mee voor God bestaan. Dan moet

die keizer van binnen eraan. Dan blijft er een veroordeeld en verdoemelijk zondaar over, die de Heere leert rechtvaardigen. Maar op de puinhopen van ons keizerrijk wordt ons Koning Jezus geopenbaard. De Heilige Geest, Die ons eerst liet blikken in ons boze hart en op Gods rechtvaardigheid, leert ons dan blikken door het geloof op Koning Jezus. Zalig gezicht des geloofs. Alles wat aan Hem is, dat is gans begeerlijk! Dan is Koning Jezus oneindig veel meer dan alle macht op deze aarde.

Bent u al koning-af Of hebt u uzelf altijd nog kunnen handhaven? Wanneer wij niet meer zijn dan zondaren, is er plaats voor die Koning. Bij Koning Jezus worden zondaren gevraagd. Deze ontvangt de zondaren en eet met hen! Zij komen aan door goddelijk licht geleid. Zij worden gevoerd met smeking en geweent. Maar ze zullen zich in de Koning verblijden. En ze zullen vol verwondering zeggen, wat er in de tekst staat: We hebben een andere Koning, namelijk Jezus. En onze Koning is van Israels God

gegeven. Wat een wonder, dat Zijn naam Jezus is, want Hij zal Zijn volk zalig maken van al hun zonden. Aan de voeten van deze Koning is nog plaats. Deze Koning regeert zo rechtvaardig en wijs en zacht. Het is zo zoet te buigen onder de scepter van Zijn genade. Het is zo zalig Zijn voetstappen te drukken, waar Hij ook heengaat. Welgelukzalig een onderdaan te zijn van Koning Jezus en door de Geest der wedergeboorte ingelijfd te worden in Zijn Koninkrijk. Onder Zijn heerschappij zijn we eeuwig veilig en geborgen. Daar kan de duivel niet bij. En Koning Jezus voert ons door de nacht, hoe zwart hoe dicht, naar het eeuwig zalig licht. Ja, dan leert Gods kind wel eens vol verwondering stamelen: Wij hebben een andere Koning, namelijk Jezus. En wat voor de vijanden in Thessalonica een aanklacht betekende, wordt dan voor Gods kinderen stof tot eeuwig blijdschap.

*Maar eeuwig bloeit de gloriekroon,
Op 't hoofd van Davids grote Zoon!*

Zeist, ds. J.J. van Eckeveld

De Saambinder

**Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie
van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag**
in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van:
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.*

Abraham in Gerar

Genesis 20

De weg naar Christus

Nadat Abimelech Sara van Abraham had weggenomen, greep de Heere Zelf in. De Heere sprak: "Gij zijt dood om der vrouwe wil."

Waarom greep de Heere in? Vooral omdat het ging om de vervulling van de belofte ten aanzien van de komende Christus, Die uit Abraham zou voortkomen. Het ging om de waarheid van Gods Woord. Want wat er ook tegenop komt, de Heere staat in voor de waarheid van Zijn Woord. Hij houdt getrouw Zijn Woord. Wat een troost in het leven van Gods kinderen als de vervulling van Gods belofte zo onmogelijk schijnt. Het ging hier om de komst van Christus en om de zaligheid van de bruidsgemeente om Christus' wil. Over hoogten en door diepten heen heeft de Heere onder het Oude Testament de weg gebaad naar Christus. Zo gaat het ook in het zondaarshart. Waar de Heere Zijn werk begonnen is, baant Hij in het hart de weg naar Christus. De satan zal dat niet tegen kunnen houden en ook de zonden en het ongeloof van Gods kinderen niet. Ja, dan werkt de Heere zo, dat alleen het wonder overblijft.

Teugels van algemene goedheid

De Heere greep dus in. Hij deed dat in het Gerar der heidenen. Abimelech stond op het punt zich aan Sara te bezondigen, maar de Heere beteugelde de zonde nog. Vreselijk als de Heere die teugels laat vieren. In Zijn algemene goedheid kan de Heere de zonden nog beteugelen. Daardoor is nog een leefbare samenleving mogelijk. De Heere laat in onze tijd die teugels van Zijn algemene goedheid al meer vieren. Daardoor gaat de mens zich al meer uitleven in de zonde. We zien het zo duidelijk in onze tijd. Alle remmen worden losgemaakt. Onge-reemd leeft de mens zich meer en meer uit. De meest verschrikkelijke zonden worden via de media zichtbaar gemaakt. Alles moet buigen voor de afgod van de vrijheid van meningsuiting. We moeten er maar

op rekenen, hoe dichter de Wederkomst nabij is, hoe meer de Heere de teugels van Zijn algemene goedheid los laat. Maar door de openbaring van de mens der zonde heen, baant Christus Zijn weg naar de Wederkomst. Laten we toch niet slapen, maar wakker zijn en letten op de tekenen der tijden.

De meest verschrikkelijke zonden worden via de media zichtbaar gemaakt.

Alles moet buigen voor de afgod van de vrijheid van meningsuiting.

Abimelechs verontschuldiging

We lezen in vers 4 en 5 hoe Abimelech zich verontschuldigde tegenover de Heere. "Doch Abimelech was tot haar niet genaderd; daarom zeide hij: Heere, zult Gij dan ook een rechtvaardig volk doden? Heeft hij zelf mij niet gezegd: Zij is mijn zuster? En zij heeft ook gezegd: Hij is mijn broeder. In oprechtheid mijns harten en in reinheid mijner handen heb ik dit gedaan." We kunnen begrijpen dat Abimelech zo sprak tegen de Heere. Hij wist immers niet dat Abraham getrouwd was. Hij kon in dit opzicht met recht spreken over de oprechtheid van zijn hart en de reinheid van zijn handen. Er was hier sprake van een *zaaksgerechtigheid*. Dat is wat anders als een *persoonsgerechtigheid*. Bij een persoonsgerechtigheid gaat het over de vraag hoe we staan tegenover de Heere. Dan staan we daar als schuldigen, die het waard zijn versto-ten te worden. Dan hebben we geen enkele gerechtigheid voor de God met Wie we in rekening staan. Bij een zaaksgerechtigheid kunnen we in een bepaalde zaak alles eerlijk tegen de Heere zeggen. Dan staan we in die betreffende zaak recht voor God. Zo was het hier bij Abimelech; hij wist echt niet dat Abraham getrouwd was met Sara.

Waarom vroeg Abimelech: "Heere, zult Gij dan ook een rechtvaardig volk doden?" Het antwoord op die vraag vinden we in de verzen 17 en 18. Daar lezen we dat de Heere de baarmoeders van het huis van Abimelech had toegesloten. Abimelech vroeg de Heere dus als het ware: "Moet mijn onschuldige volk hier dan ook onder lijden?" Maar toen Abraham zijn vrouw weer van Abimelech had teruggekregen, genas de Heere op het gebed van Abraham de koning, die blijkbaar ook door een ziekte getroffen was, "zijn huisvrouw en zijn dienstmaagden, zodat zij baarden".

Het Goddelijk antwoord

"En God zeide tot hem in de droom: Ik heb ook geweten, dat gij dit in oprechtheid uws harten gedaan hebt, en Ik heb u ook belet van tegen Mij te zondigen; daarom heb Ik u niet toegelaten haar aan te roeren" (vers 6). De Heere aanvaardde dus de verontschuldiging van Abimelech. Hij liet ook Zijn alwetendheid blijken. Hij wist hoe het lag in het hart van Abimelech. Voor mensen kunnen wij allerlei schijn ophouden, maar de Heere ziet overal doorheen. Hij ziet tot op de bodem van ons hart. Is Gods alwetendheid voor u een schrik? Of bent u er blij mee? Gods kinderen worden wel eens blij met Gods alwetendheid als ze hun hart en wandel voor de Heere mogen blootleggen. O, dan weet Hij wat er ligt op de bodem van hun hart, hoe hun hart schreeuwt naar Hem.

De Heere zei ook tegen Abimelech dat Hij de zonde had belet. De Heere kan dus de zonde beletten, tegenhouden. Hij is immers de Almachtige, Die sterker is dan de macht van de zonde. Roep dan in de strijd tegen de zonde die almacht Gods toch aan. Want in ons is geen kracht tegen de zonde. De Heere had er dus voor gezorgd dat Abimelech Sara niet had aangeraakt. Hoe? We lezen in vers 17 dat Abimelech genas. Daaruit blijkt dat hij getroffen was door een ziekte. Waarschijnlijk moeten we hier denken aan een ziekte waardoor hij het vermogen verloor een vrouw te benaderen. De Heere kan de zonde dus beletten. Hij kan ook de neiging tot zonde in toom houden. Dat er zonde is, dat is onze schuld, maar dat er nog niet veel meer zonde is, dat hebben we alleen aan de Heere te danken. Als de Heere de teugels loslaat, dan komt het beest in de mens steeds meer openbaar. De Heere wees Abimelech ook de weg. "Zo geef dan nu de huisvrouw

van deze man weder; want hij is een profeet, en hij zal voor u bidden, opdat gij leeft; maar zo gij haar niet wedergeeft, weet dat gij voorzeker sterven zult, gij en al wat uwe is" (vers 7). Nu kon Abimelechs onwetendheid niet langer een verontschuldiging zijn. Abimelech kreeg de boodschap: Breek met de zonde! Dat is nog steeds de boodschap. En als wij geen kracht hebben met de zonde te breken, dan is er bij de Heere kracht. Het is opvallend dat de Heere Abraham hier een profeet noemde. Hebt u er wel eens bij stilgestaan, dat Abraham een profeet was? Hier wordt voor het eerst in

de Bijbel over een profeet gesproken. Een profeet is iemand die een bijzonder contact met de Heere heeft. De Heere zei tot Abimelech dat, als hij breken zou met de zonde, Abraham als een profeet voor hem zou bidden. Een krachtig gebed van een rechtvaardige vermag veel. Zijn er nog voorbidders? Hoe staat het met de omgang met de Heere? Want Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

COMMENTAAR

Reformatorische Omroep

Enkele jaren geleden vertelde een krant dat 'mensen tegenwoordig thuis Pasen kunnen vieren' via de elektronische snelweg. Vanachter het toetsenbord van de computer is het mogelijk om 'gebeden' te versturen, liederen op te halen en dergelijke.

Zo vermeldt het rapport van de Commissie Moderne Media aan de Generale Synode. De Synode heeft over de aanbevelingen en conclusies van dit rapport gesproken en besluiten genomen. Ten aanzien van één van die besluiten is gevraagd in *De Saambinder* een toelichting te geven. Dat betreft met name het besluit omtrent de Reformatorische Omroep. Ik wil proberen daarover iets te schrijven. Bij het schrijven heb ik gebruik gemaakt van het genoemde commissierapport.

Doelstelling

Voor velen binnen de Gereformeerde Gemeenten rustte lange jaren terecht een taboe op radio en televisie. Geruime tijd gold in onze gemeenten dat het meewerken van predikanten en ambtsdragers aan radioprogramma's drempelverlagend zou werken ten aanzien van het radio- en televisiegebruik. Datzelfde zeiden wij ten aanzien van internet en andere media. Inmiddels diende zich een Reformatorische Omroep (RO) aan. Via internet is deze omroep te beluisteren. De doelstelling van de RO vermeldt:

"Doelstelling van de vereniging is het aanbieden van verantwoorde programma's, gegrond op Gods Woord en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Programma's voor jong en oud, voor de hele gereformeerde gezindte. Kernbegrippen daarbij zijn: opbouw, (opinie)vorming, voorlichting en ontspanning". Op zondag wordt niet uitgezonden. De SGP'er ir. B. J. van der Vlies beantwoordt op oudejaarsavond vragen over het thema politiek. De voormalige hoofdredacteur van het Reformatorisch Dagblad dr. C.S.L. Janse vertelt via de RO over belangrijk nieuws in het achterliggende jaar. Mensen luisteren daarnaar. Zich al of niet van hun verantwoordelijkheid bewust.

Andere invulling

Lange tijd viel het woord omroep zonder meer te relateren aan radio en televisie. Die media maakten voorheen vooral gebruik van een draadloze verbinding via trillingen in de lucht. Maar anno 2008 is het mogelijk uitzendingen helemaal te laten verlopen via internet. Zo zendt de RO in de actuele situatie uit. Het woord omroep krijgt op die manier een totaal andere vulling. Reeds in 2002 bleek bijna 60 procent van de gezinnen uit de gereformeerde gezindte een internetaansluiting te hebben. Dat percentage ligt anno 2008 waarschijnlijk rond de 90 procent. Internet is niet meer weg te

denken. Het is een vast bestanddeel geworden van onze cultuur en van ons leven. De vraag is ondertussen niet meer of er nog sprake is van drempelverlaging, maar of er nog wel drempels zijn.

Het begrip omroep verandert. Krant lezen blijft niet beperkt tot papier. Digitale letters en beelden blijken beschikbaar via internet. Televisiekijken is niet langer gebonden aan een televisietoestel. Het kan ook via een mobiele telefoon. Een omroep blijkt niet afhankelijk van een zendmast. Een radio- en een televisietoestel zijn niet nodig. Dat is een heel andere situatie dan een kwart eeuw geleden. De oprechtheid gebiedt te zeggen dat computers ingeburgerd raakten. Ook onder een groot aantal van degenen die zich nog altijd distantiëren van televisie. Via onderwijs en werk in het algemeen zijn de drempels voor internetgebruik goeddeels verdwenen. Het is daarom van primair belang om in deze situatie gewetens te vormen met het oog op verantwoord gebruik van internet.

Distantie

De Generale Synode heeft uitgesproken dat zowel voor leden als ambtsdragers van de Gereformeerde Gemeenten distantie gewenst is ten aanzien van medewerking aan programma's van omroepen. Deze uitspraak staat niet op zichzelf, maar moet worden gezien in het licht van het geheel van uitspraken dat door de Synode is gedaan ten aanzien van de moderne media. Anders zou de gedachte post kunnen vatten dat de Synode alleen gesproken heeft over het verlenen van medewerking aan programma's van omroepen. Het is met het oog daarop goed om kennis te nemen van het geheel van de uitspraken van de Synode op dit punt. In de verslaglegging van de Synode in *De Saambinder* is daar al eerder aandacht voor gevraagd. Ik wil dat in dit verband nogmaals doen omdat het besluit ten aanzien van de Reformatorische Omroep alleen in het kader van het totaal van de uitspraken kan worden begrepen en ook in het verband van het geheel moet worden verstaan.

Synodebesluit

De Synode besloot:

1. In verbondenheid met kerkelijke vergaderingen van voorheen de grondhouding van distantie, terughoudendheid ter zake van participatie en vreemdelingschap ter zake

Geweten

Het is opvallend dat ons kernwoord in het Oude Testament onbekend is. Het nieuw-testamentische woord is suneidēsis.

Dit is afgeleid van een Grieks werkwoord dat de betekenis heeft: samen met iemand iets weten.

Ons Nederlandse woord "geweten" komt van het gotische giwizo.

Dit betekent: getuige!

Het geweten werd gezien als een stille, inwendige getuige van wat een mens deed of doet. Het houdt dit vast en is in staat het op elk gewenst en ongewenst ogenblik weer te geven. Het geweten of de consciëntie (van het Latijnse *conscientia* d.w.z. mede-weten) is een onmiddellijke gevoelsbeoordeling van onze persoon en onze handelingen.

We moeten wel in het oog houden, dat ons geweten geen absolute maatstaf is ter beoordeling van goed en kwaad. Het kan heel erg dwalen! Er zijn ook mensen met een ruim en met een nauw geweten. Ons geweten is een overblijfsel van het beeld van God. Het is aangetast door de zondeval. Het functioneert door de zonde niet goed meer. Maar wel is het voldoende om ons enigzins te doen beseffen wat goed en kwaad is. Zelfs van de heidenen staat in de Bijbel: 'Als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun consciëntie medegetuigende en de gedachten onder elkander hen beschuldigende of ook ontschuldigende' (Rom.2:15). De maatstaf heeft het geweten niet uit zichzelf, maar het beoordeelt naar de norm die de HEERE heeft geopenbaard. Dat is Zijn eeuwig blijvend Woord!

De Bijbel spreekt ook over een verschillend geweten. Er wordt genoemd: een *goed* geweten; een *rein* geweten; een *zwak* geweten; een *onergelijk* geweten; een *toegeschroeid* geweten. De apostel Paulus spreekt in zijn rede voor stadhouder Felix: 'En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergelijke consciëntie te heb-

ben bij God en de mensen (Hand. 24:16). 'Aan zijn geestelijke zoon Timotheus schrijft hij: 'Houdende de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie' (1 Tim.3:9).

Eigenlijk hebben deze drie uitdrukkingen dezelfde bedoeling. Ze staan lijnrecht tegenover het geweten dat in 1 Timoteüs 4:2 wordt genoemd. Bij de grote afval in de laatste tijden zullen er zijn: 'hebbende hun eigen consciëntie als met een brandijzer toegeschroeid'. Hier kan worden bedoeld een term uit de medische wereld, namelijk dichtschrœien. Anderen denken aan het brandmerken van weggelopen slaven. Dan is de betekenis: het geweten geeft aan wie je toebehoort. Een onzettende zaak!

Hoe staat het met ons geweten? Het geweten kan worden gevormd en worden misvormd. Het moet worden gevormd door de Heilige Schrift. Dus door het lezen en onderzoeken van de Bijbel. In de kerk onder de prediking van het Woord. Bijzonder ook door het onderwijs over de Tien Geboden. Maar wat is ook de opvoeding in het gezin van het allergrootste belang voor de vorming van ons geweten! Het is de stem die ons laat weten of we handelen overeenkomstig de Wet van God. Jonge vrienden, mag ik jullie voor één ding heel ernstig waarschuwen: leef niet over de stem van je geweten heen! Leg die stem, die je nog waarschuwt en oordeelt op verkeerde paden en daden, niet telkens hardhandig het zwijgen op! Als je geweten nog spreekt onder de boodschap van zonde en genade, ga dan in stilte naar huis en buig je knieën en smeeek om het zaligmakende werk van de Heilige Geest in je hart. Ook Gods kinderen kunnen door grove zonden *hun consciëntie* zwaar verwonden en soms voor een tijd het gevoel van de genade verliezen. (D.L. Hoofdstuk 5, par.5). Wat is het een groot gevaar! Wie steeds over zijn geweten heen leeft, maakt het al zwakker. Door de gewenning aan de zonde raakt het geweten uitgesleten.

Zo wordt het helemaal misvormd en vergiftigd. Is dat niet een grote zorg van onze tijd? Het geweten zwijgt. Het waarschuwt niet meer. Het getuigt niet meer als je zondigt. Het klaagt je niet meer aan. Een *toegeschroeid* geweten! Het oordeel van de verharding. Daarop kan alleen verwoesting volgen.

Op de grote oordeelsdag, wanneer de Heere Jezus wederkomt om te oordelen, zal het geweten van alle mensen spreken. Dan zullen de goddelozen door het getuigenis van hun eigen geweten overwonnen worden. Het geweten zal ook in de hel nooit ophouden te beschuldigen en te kwellen. Dat bedoelt Christus als Hij spreekt over de plaats 'waar de worm niet sterft!' Zó zal ons geweten ons blijven aanklagen in het eeuwige vuur: uw eigen schuld! De weg der zaligheid zo rijk geweest en geweten, maar niet gewild!

Het is een voorrecht als door Gods goedheid ons geweten nog spreekt. Vraag toch veel om een *teer* geweten! Vraag vooral of de ziel, het hart, de wil en uw geweten, dat van nature bevlekt is, door de Heilige Geest vernieuwd, geheiligd en gezuiverd mag worden. Noodzaak is de verzoening met God! En als uw geweten u aanklaagt dat u tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen daarvan gehouden hebt en nog steeds tot alle boosheid geneigd bent... rust dan niet voordat u door een waar geloof mag weten dat de volkomen genoegdoening van Christus ook u is geschonken en toegerekend. Een gelukkig mens, die net als Paulus mag bezitten en weten: een geweten, gereinigd door het bloed en de Geest van Christus!

Werkendam,

ds. M. Karens

van moderne media te bekrachtigen;

2. Uitspraken van voorheen over gebruik of bezit van moderne media te integreren in nieuwe regels die niet voor tweërlei uitleg vatbaar zijn:

a. wie vanuit sociaal of maatschappelijk perspectief geen noodzaak heeft tot bezit of gebruik van moderne media, onthoude zich daarvan; wie internet nodig heeft, gebruike geen open, maar gefilterd internet;

b. wie van moderne media gebruik moet maken, dient zich vanuit eigen verantwoordelijkheid om heilig te leven als vreemdeling op aarde altijd bereid te tonen zijn gehele leven en ook zijn gebruik maken van die media te (laten) toetsen aan Gods Woord;

c. zowel voor leden als ambtsdragers van de Gereformeerde Gemeenten is distantie ten aanzien van medewerking aan programma's van omroepen gewenst;

d. de Synode spreekt uit de besluiten ten aanzien van het gebruik van TV te handhaven en ziet in dezelfde lijn het gebruik voor werelds vermaak van moderne media waaronder open internet en speelfilm;

3. Een appel te doen op alle ambtsdragers om:

a. gestadig bezig te zijn in het toerusten van de gemeente met het oog op een leven overeenkomstig Gods heilzame liefdedewet en Zijn Evangelie;

b. binnen de gemeenten de bezinning op een bijbels verantwoorde houding en de gewetensvorming ten aanzien van bezit en gebruik van moderne media te bevorderen. In dat verband dient aandacht te worden geschonken aan verantwoorde tijdsbesteding waarin ook de bevordering van een goede leescultuur plaatsheeft;

c. waar dat onverhoopt nodig blijkt, de kerkelijke tucht toe te passen met liefde en tot behoud.

Gereformeerd

Ten aanzien van de Reformatorische Omroep overwoog de Commissie Moderne Media nog dat het van groot gewicht is of de RO een echt gereformeerd karakter zal weten te verwerven en te behouden. En of zij de jeugd uit de gereformeerde gezindte zal weten te boeien en te binden. Omdat er ook onder onze jongeren helaas

zijn die niet alleen in een andere cultuur opgroeien, maar voor wie klasieke en geestelijke muziek niet aantrekkelijk is.

De vraag of de RO een echt gereformeerd karakter zal weten te verwerven en te behouden, lijkt mij een zeer indringende vraag. De RO richt zich immers op de 'hele gereformeerde gezindte'. Wat moet daaronder worden verstaan? We hebben de ontwikkelingen bij de EO gezien. Zal de RO kunnen voorkomen dat op den duur dezelfde ontwikkeling zich daar zal voor doen? De RO maakt geen deel uit van de publieke omroep en heeft daarom meer mogelijkheden om invloeden van buitenaf te weren, maar het is al eens opgemerkt ten aanzien van het *Reformatorisch Dagblad*: het is niet zo moeilijk om een reformatorische krant te beginnen, maar het zal een opgave zijn en blijven om dat reformatorische karakter te behouden. Wat voor de krant geldt, lijkt me in sterkere mate te gelden voor een omroep.

De vraag of de RO een echt gereformeerd karakter zal weten te verwerven en te behouden, lijkt mij een zeer indringende vraag. De RO richt zich immers op de 'hele gereformeerde gezindte'. Wat moet daaronder worden verstaan?

Electronic church

Bij de door de RO gehanteerde kernbegrippen kunnen ook de nodige vragen worden geplaatst. Wat verstaat men onder opbouw? Het is op zichzelf niet verkeerd en in zekere zin ook getuigend van zorg voor zedenbedervende invloeden door de moderne media dat mede als visie wordt verwoord: "Veel urgenter is echter dat we tegenwicht dienen te bieden aan de vele goddeloze en godslasterlijke programma's en dat we de moderne techniek positief gebruiken om de Bijbelse boodschap van verzoening uit te dragen."

Bij dit laatste mag echter de waarschuwing niet ontbreken dat de media niet mogen gaan fungeren als een 'electronic church' (een elektroni-

sche kerk). Men kan dan thuis blijven en toch 'naar de kerk gaan'. Zulk gedrag is in strijd met de bijbelse boodschap. Het commissierapport zegt daarover: "Gods Woord vraagt de "onderlinge bijeenkomst niet na te laten" (Hebreeën 10:25). Media kunnen nooit de gemeenschap imiteren die als het goed is binnen de christelijke gemeente te vinden is. Bovendien dreigt degene die minder betrokkenheid toont en de kerk minder vaak van binnen ziet, zich ook te vervreemden van de pastorale zorg.

Ten aanzien van de Evangelieverkondiging via de massamedia geldt dat in de Bijbel zorg voor de enkeling zeer essentieel is. Jezus sprak wel grote menigten toe. Maar Zijn bijzondere zorg richtte zich op de enkeling. Het werk van de Heilige Geest in de wedergeboorte is geen confectiewerk, maar strikt persoonlijk. Het computernetwerk mag niet dienen als surrogaat voor de verkondiging van Gods boodschap van wet en Evangelie. Zo kan de techniek het toch al door de zonde aangevreten en verworden gemeenschapsgevoel van de mens steeds meer verwoesten. Zo maken de media het laatste stille getuigenis van de kerkgebouwen in de grote-stadswijken ongedaan. "Wij hebben ze immers niet meer nodig?" Zo beperkt het netwerk het christen-zijn tot het privévertrek.

Dit alles brengt tot grote terughoudendheid ten aanzien van de Evangelieverkondiging via media en digitale techniek."

Signaleren

Het doel van dit artikel is om te signaleren. Ook om te waarschuwen voor kritiekloos gebruik van wat de moderne media ons voor mogelijkheden aanreiken. We kunnen niet doen alsof de moderne media niet bestaan. Dat is struisvogelpolitiek. Maar hoe gaan we er mee om? Zijn we wel in de wereld, maar niet van de wereld? Zijn we nog bereid om distantie te tonen als het gaat om de moderne media en andere dingen die tot wereldgelijkvormigheid aanleiding geven? De Commissie Moderne Media is door de Generale Synode herbenoemd. Ongetwijfeld zullen we hierover nog meer horen.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Ontmoetingen aan de Looiersgracht

Na veel denken en vergaderen en na veel onmogelijkheden kwam het evangelisatiewerk in het centrum van Amsterdam in 1995 van de grond. De bijbelwinkel in de hal van de kerk aan de Looiersgracht is later vergroot. Momenteel zijn er 66 vrijwilligers.

„We proberen de mensen een luisterend oor te bieden. Je hoort zoveel en je komt zoveel verschillende mensen tegen; ik kan er wel een boek over schrijven,” zegt mevrouw B. Slootweg (77) uit Zaandam, die al 12½ jaar vrijwilligster is. „Iedereen mag hier binnenkomen; wij zijn niet beter. In de gesprekken probeer je de mensen wat te sturen. We wijzen hen op de zondagse diensten, de bijbelstudie, de vrouwenochtend, de kinderclub, het maaltijdproject. Zo probeer je contacten te leggen en te onderhouden. Soms moet je optreden, bijvoorbeeld als ze de hele koekdoos leeg zitten te eten. Ik ben hier echt bijdehand geworden; daar moeten ze weleens om lachen. Je moet constant alert zijn. Er staat een hondje waar mensen fooien in kunnen stoppen. Maar het is al twee keer gebeurd dat iemand de inhoud in z'n zak stak. We hebben nu als regel dat er altijd minstens één vrijwilliger in de winkel blijft.” Twee keer is er ingebroken in de bijbelwinkel. De politie wist een van de dieven te achterhalen via het bloedspoor dat hij achtergelaten had. Daarna zijn de ramen beter beveiligd.

Ontmoetingen

Ds. A. Bac kwam weleens langs op de Looiersgracht, vertelt vrijwilliger J. Dubbeldam. „Hij had veel belangstelling voor onze post. Hij raakte met de bezoekers in gesprek. Ze begrepen niet hoe een boer dominee kon worden. Ds. Bac vertelde niet alleen liefdevol hoe de Heere hem tot dit werk geroepen had, maar ook wat de overeenkomsten met zijn vorige beroep waren: ploegen, zaaien... 's Middags kwam een van de bezoekers terug naar de winkel: 'Is die aardige pastoor er nog?' Ds. Bac was echter al vertrokken.”

Er kwam regelmatig een jongen in de

winkel die bij zijn moeder in Engeland weggevoerd was en in Amsterdam in een kraakpand zat. „M'n vrouw heeft er sterk op aangedrongen dat hij zijn moeder een kaart zou sturen. Dat deed hij ter plekke,” zegt Dubbeldam. „Zo kun je soms iets voor mensen betekenen.”

Werkgroep lid C. van Leenen herinnert zich een jongen uit een ander kraakpand. Hij had bij zijn kornuiten wat geld ingezameld om hen op zijn verjaardag te kunnen trakteren op limonade en koekjes. „Kom hier met je vrienden, dan krijg je gratis koffie en koek, zei ik. En daar kwamen ze. Evangelist Witte en ik hebben een goed gesprek met hen gehad. Ze zijn in de winkel blijven komen tot ze het kraakpand moesten ontruimen. Contacten moet je geleidelijk opbouwen; de mensen niet overvallen en overlappen met bijbelse dingen. Eerst vertrouwen winnen, en dan de boodschap. Dat leerde je in de praktijk. De toerusting van de vrijwilligers bleef in het begin beperkt tot één avond. Later is dat verbeterd.”

Er ontstonden gesprekken over Gods Woord. Op een donderdag misten de vrijwilligers hem. De volgende dag hoorden ze dat hij dood in zijn stoel had gezeten, met een bundel psalmen en gezangen in zijn handen.

Aangrijpende gebeurtenissen

Mevrouw Slootweg vertelt het verhaal van Joop. Hij woonde dicht bij de winkel, maar kwam er bijna nooit. Hij bracht zijn tijd liever door op het voetbalveld. Van jongsaf was hij alcoholist; zijn vader had hem drinken geleerd... Joop werd ziek, kon niet meer voetballen en had nu tijd om naar de bijbelwinkel te gaan. Dat hij al dronk op had als hij 's morgens binnenkwam, was te ruiken. Soms kwam hij 's morgens rond half acht al. Tegen evangelist Krijgsman zei hij: „Ik word niet oud.” De ziekte zette door. Joop is

in het ziekenhuis overleden. Krijgsman werd gevraagd de begrafenis te leiden. Zo kon hij het Woord brengen, aangehoord door een groot aantal voetballers.

Een aangrijpende gebeurtenis, zegt mevrouw Slootweg. „Mijn tramhalte was dicht bij Joops bovenhuis. Vaak stond hij me daar op te wachten of zwaaide hij me uit vanachter het raam. De eerste tijd na de begrafenis keek ik nog vaak even naar boven.” Een ernstig depressieve jongen kocht voor een fors bedrag een driedelige Statenbijbel in de winkel, vertelt Dubbeldam. Bij een volgend bezoek zong de jongen Psalm 32, samen met de vrijwilligers. Toen hij kort daarna weer langskwam, wilde hij echter geen gesprek. Een week later maakte hij een eind aan zijn leven. „Zulke ernstige dingen gebeuren er; je ligt er soms wakker van,” zegt mevrouw Dubbeldam. „Je stelt jezelf dan de vraag: Heb ik hem genoeg gewaarschuwd; heb ik hem correct behandeld?” vult haar man aan. Een paar weken later stond mevrouw Slootweg in de winkel. „Toen kwam de oma van die jongen, bij wie hij in huis woonde, binnen. Ze vertelde over zijn leven. Ook hoe hij de dag voor zijn overlijden steeds de kamer op en neer liep. De volgende morgen nam hij heel normaal afscheid. Hij keek steeds om en zwaaide nog eens. Niet lang daarna kwam het bericht dat hij voor de trein gesprongen was.”

Ook een van de burens van de winkel overleed. In de achterliggende periode kwam hij iedere morgen koffiedrinken, zeker toen zijn vrouw in het ziekenhuis lag. Er ontstonden gesprekken over Gods Woord. Op een donderdag misten de vrijwilligers hem. De volgende dag hoorden ze dat hij dood in zijn stoel had gezeten, met een bundel psalmen en gezangen in zijn handen.

Een belofte in de bijbelwinkel

Heel andere contacten zijn er met mensen die een godsdienstige achtergrond hebben. „Het is meermaals gebeurd dat mensen uit evangelische kringen een twistgesprek met ons aangingen,” zegt Dubbeldam. „Ze verweten ons dat we voorwaarden stellen en dat bij ons de ellendekennis aan het Evangelie voorafgaat. We wijzen dan op de noodzaak van wedergeboorte. Het is wel gebeurd dat een vrouw ons tijdens een gesprek boos de Bijbel uit de hand sloeg.”

Vrijwilliger B. van de Wetering zat

met zijn vrouw in de bijbelwinkel toen een jongeman binnenkwam en zijn levensverhaal deed. „Hij had een vrouw en kinderen, een huis en een auto gehad. Hij wees op zijn rugzakje: ‘Dit is alles wat ik nog heb.’ We hebben een uur met hem gepraat; hij zat te huilen als een kind. Hij bleek weleens bij ds. Tanis in Lisse in de kerk geweest te zijn. Hij vroeg of evangelist Witte wilde beloven dat hij voor hem zou bidden. ‘Dat zal ik doen, maar dan moet jij ook voor mij bidden,’ reageerde Witte. Daar schrok die jongen van. Hij bidden? Hij beloofde daarna regelmatig te komen; we spraken alvast een datum af. We hebben hem echter nooit teruggezien. Je denkt er dan nog vaak aan: Wat zou er van hem geworden zijn? We wisten zijn naam niet, dus het was moeilijk hem op te sporen.”

Na 12½ jaar

Vanaf 1998 was G. Baan evangelist in Amsterdam. J. Krijgsman uit Benthuizen werd in 2001 zijn opvolger. Deze dagen verschijnt een boekje waarin Krijgsman een aantal ervaringen uit de achterliggende jaren vertelt.

Het werk op de post groeide uit. Bijbelstudie, catechisatie, folderwerk, gesprekken op straat en in het inloophuis, kinderevangelisatie, een maaltijdproject, thema-avonden, zangavonden en sinds Eerste Paasdag 1999 worden er 's zondags weer diensten gehouden in de oude kerk aan de Looiersgracht. Zo wordt het zaad gestrooid in het hart van de hoofdstad, waar de kerkdeuren dichtgingen, en toch weer konden worden geopend.

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

1

De vrije wil

De vrije wil heeft in de loop van de geschiedenis al heel wat aandacht gekregen. Zowel onder theologen als onder filosofen zijn er geregeld mensen die over dit onderwerp nadenken. In deze en de komende artikelen wordt geprobeerd de lezer wat meer inzicht te geven in het gereformeerde standpunt over de wil van de mens.

Leerstuk en vraagstuk

Nu is dat gereformeerde standpunt niet altijd en voor iedereen even helder. Vaak wordt gedacht dat gereformeerden absoluut ontkennen dat de mens een vrije wil heeft. Maar wie zich realiseert dat hij – om maar een voorbeeld te noemen – op dit moment vrijwillig *De Saambinder* leest, zal zich afvragen hoe dat kan: geen vrije wil hebben en toch vrijwillig iets doen. Wie zich daar in verdiept, bijvoorbeeld door Brakels *Redelijke Godsdienst* erbij te pakken en zijn hoofdstuk over de vrije wil te lezen, zal het daarna misschien eerder moeilijker dan duidelijker vinden. Brakel erkent enerzijds de vrije wil, maar ontkent hem weer in een andere zin. Hij gebruikt met betrekking tot de wil woorden als ‘onverschilligheid’ en ‘vanzelfheid’, die hij verder niet uitlegt. Misschien was dit

voor zijn tijdgenoten duidelijk, maar voor ons is het dat doorgaans niet. Als we daarbij bedenken dat Brakels werk nog een van de meer eenvoudige dogmatische werken uit de bloeitijd van de gereformeerde theologie is, dan is het niet vreemd dat velen de conclusie trekken dat dit onderwerp hen boven de pet gaat. Ze accepteren dat ze het niet begrijpen en denken er verder weinig over na.

Nu wil ik niet beweren dat de kwestie van de vrije wil eenvoudig is. Maar er hangen te gewichtige zaken van af

Om een goed beeld te krijgen van de menselijke wil, moeten we terug naar de schepping. God heeft alles geschapen tot Zijn eer.

om haar te laten rusten omdat ze wat moeilijk is. Een onjuiste opvatting over de wil kan leiden tot ernstige dwalingen. Ik zal er enkele noemen. Vaak wordt de vrije wil gesteld tegenover *Gods besluit*. De mens zou geen vrije wil hebben omdat God alles bestuurt. Als we dit doorvoeren, dan is de mens niet meer dan een willous

werktuig. Elke daad van de mens is dan eigenlijk alleen een daad van God, ook als het gaat om de zonde. Daarmee wordt de mens gedegradeerd tot stok of blok en op die manier verontschuldigd, en tegelijk wordt God tot oorzaak van de zonde gemaakt.

Een absolute ontkenning van de vrije wil leidt daarmee ook tot het ontkennen van de verantwoordelijkheid van de mens. Kan ik verantwoordelijk worden gehouden voor iets wat ik niet vrijwillig doe? Als ik geen vrije wil heb, dan zondig ik ook niet vrijwillig. Dan is het eigenlijk niet eerlijk dat ik daarvoor gestraft wordt.

Anderzijds, als we de vrije wil erkennen, moeten we dan ook niet erkennen dat de mens vrij kan kiezen om te geloven en zich te bekeren? Is zalig worden dan nog wel alleen uit genade? Moeten we dan niet erkennen dat de mens uit zichzelf het goede kan kiezen en doen, en dus dat het met de totale verdorvenheid nog wel meevalt? Kortom, we worden voor moeilijke vragen geplaatst, of we de vrije wil nu ontkennen of erkennen. Reden genoeg om deze kwestie te behandelen. En hoewel zij niet gemakkelijk is, is ze toch niet zo onbegrijpelijk als velen denken.

De geschapen wil

Om een goed beeld te krijgen van de menselijke wil, moeten we terug naar de schepping. God heeft alles geschapen tot Zijn eer. Een heel groot deel van de schepping eert God door er alleen maar te zijn. De oneindige sterrenhemel, prachtige watervallen, imposante bergen, maar ook de kleinste eencellige diertjes op aarde zijn er tot eer van God. Zonder stem spreken zij van Gods almacht en grootheid.

Al deze scheppingswerken eren God onbewust. Zij weten niet wat zij doen. Het bijzondere van mensen en engelen was dat zij God niet alleen moesten eren door er te zijn, maar Hem ook bewust moesten eren. Door Hem te kennen, Hem lief te hebben en Hem vrijwillig te dienen. De mens werd daartoe in staat gesteld doordat God hem in de schepping voorzag met verstand (om Hem te kennen), wil (om Hem te dienen) en hartstochten (om Hem lief te hebben). In verstand, wil en hartstochten drukte Hij Zijn beeld af: kennis, gerechtigheid en heiligheid. Adam en Eva kenden God, dienden God en hadden God lief. In deze drie dingen ligt het onderscheid tussen engelen en men-

sen enerzijds en alle overige schepse-
len anderzijds.

In onderscheid van het overige van
de aardse schepping (engelen laat ik
verder buiten beschouwing) moest
de mens God bewust eren (verstand
en kennis), vrijwillig eren (wil en
gerechtigheid) en hartelijk eren
(hartstochten en heiligheid). Dat vrij-
willig eren veronderstelt dat de mens

geschapen werd met een vrije wil. In
welke opzichten die wil vrij was en in
welke niet, en hoe dat samenhangt
met het proefgebod en de zondeval,
zal een volgende keer aan de orde
komen.

(wordt vervolgd)

Kampen,

P.L. Rouwendal

door onze zendingswerkers aldaar. Ook
zal er worden gesproken over de ontwik-
kelingen binnen de zending voor wat
betreft beleid, personeel en de zendings-
praktijk. Er worden workshops gehou-
den o.a. over China en Ecuador. Mevrouw
Fahner-Vos hoopt een verhaal te vertel-
len voor de kinderen. In de verschillende
toespraken door de dag heen zal worden
gewezen op de betekenis van het thema
voor het werk van de zending. Dat als
vrucht op het zendingswerk door de Hei-
lige Geest er zondaren uit China, Papua,
Nigeria, ja van de einden der aarde als
ranken de Wijnstok Christus worden
ingeënt en zo als levende ranken vrucht
zullen dragen tot eer van de hemelse
Landman. Nadrukkelijk zullen wij ook
gewezen worden op de noodzaak om dit
persoonlijk te mogen kennen. Zending
bepaalt ons niet alleen bij de nood van
de verre naaste, maar ook hoe het met
ons is op weg naar de grote eeuwigheid.
We hopen op een goede en gezegende
dag en zien er naar uit velen te kunnen
begroeten in de Veemarkthallen in
Utrecht op zaterdag 21 juni a.s.

ds. G.J.N. Moens (voorzitter ZGG)

Zendingsdag te Utrecht

**Namens het Deputaatschap voor de
Zending wil ik u allen hartelijk opwek-
ken om naar onze jaarlijkse zendingdag
in Utrecht te komen en zo mee te leven
met het zendingswerk van onze
gemeenten.**

Want onze zending heeft altijd een grote
plaats onder ons gehad. Als we denken
aan al het werk van de zendingscommis-
sies, de vrouwenverenigingen en het
ophalen van oud papier door zoveel vrij-
willigers en nog zoveel activiteiten meer,
dan blijkt daar toch wel uit wat een grote
plaats de zending onder ons had én
heeft. En dat moet het ook hebben want
zending is de blijvende opdracht aan de
Kerk van de Koning van de Kerk Zelf.

Op onze jaarlijkse zendingdag horen we
van de voortgang van het werk in de ver-
schillende gebieden en bezinnen we ons
op dit werk in het licht van Gods Woord.
Het is ook een goed moment om elkaar
te ontmoeten en de onderlinge verbonden-
heid te ervaren. Daarom hopen - en
verwachten - we velen van u op deze 52e
zendingdag in Utrecht te zien.

Elk jaar staat de zendingdag in het licht
van een bepaald thema. Dit jaar is dit
naar aanleiding van het Woord van de
Heere Jezus uit Johannes 15: "Zonder Mij
kunt gij niets doen." Wat is dit een tref-
fend woord, zeker ook in het licht van het
bedrijven van zending. We zitten zo vol
met wat wij moeten, kunnen en willen
doen. Maar alleen dan als we én per-
soonlijk én als zending inleven dat er
zonder de zegen des Heeren van ons en
van ons werk geen verwachting is en wij
in waarheid het van Hem alleen mogen
verwachten, dan zal de Heere er Zelf in
mee komen! Christus heeft gezegd toen
Hij het zendingsbevel gaf: "Mij is gege-
ven alle macht in hemel en op aarde" en

vervolgens: "Gaat dan heen...". In Zijn
Naam, Zijn opdracht, Zijn kracht. In
afhankelijkheid van Hem en met een ver-
borggen gebedsleven om als levende ran-
ken bediend te worden uit de ware Wijn-
stok, Christus. Dan zal er ook vrucht zijn,
ook op het zendingswerk

We zullen horen van het werk in China,

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Tholen (t.b.v. zending in Albanië):
ds. G. Clements te Gouda.

■ DOVENDIENST TE WERKENDAM

Op **7 juni** hoopt ds. M. Karens voor te
gaan in een aangepaste kerkdienst voor
doven en slechthorenden in het kerkge-
bouw van de Geref. Gemeente te Wer-
kendam, Sigmondstraat 47. Deze dienst
begint om 15.00 uur. Horenden zijn
eveneens hartelijk welkom.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE BODEGRAVEN

Op **zaterdag 7 juni** zal er in het kerkge-
bouw van de Geref. Gemeente te Bode-
graven een aangepaste kerkdienst voor

mensen met een verstandelijke handi-
cap worden gehouden. In deze dienst,
die om 15.00 uur begint, hoopt ds. J.
Driessen voor te gaan. Hij zal dan spre-
ken over "De gelijkenis van de talenten",
n.a.v. Mattheüs 25:14-30. Iedereen is van
harte welkom.

■ INGEBRUIKNAME VERGROOT KERKGEBOUW SCHERPENISSE

Na maanden van intensieve arbeid kan
ons vergrote kerkgebouw, Schoolstraat 4,
uitgebreid met ruim 200 zitplaatsen, het
vernieuwde orgel en extra zalen, in
gebruik genomen worden. Op dinsdag
10 juni hoopt ds. J. Schipper voor te gaan
in een dienst die aanvangt om 19.30 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Scherpenisse

■ SAMENKOMST MET VRIJWILLIG(ST)ERS IN ISRAËL

Tijdens het visitatiebezoek van ds. C.J. Meeuse en ouderling K. Karels aan de familie M. Dekker in Nazareth bestaat er gelegenheid om alle vrijwillig(st)ers van onze gemeenten, die in Israël werkzaam zijn, te ontmoeten ten huize van deze familie. Op zondag hopen we daar ook diensten in huis te houden. Het gaat om **zaterdagavond 14 juni en zondag 15 juni**. Voor overnachting wordt gezorgd. Laten deelnemers zich aanmelden, graag **zo spoedig mogelijk**, via e-mail mdekker@actcom.net.il of telefonisch 054 420 85 19.

■ ZOMERZANGAVOND in ZEIST

Het gemengd koor "Sursum Corda" uit Zeist hoopt als afsluiting van het zangseizoen op zaterdag 14 juni een zomerzangavond te beleggen in de "Rehobothkerk" van de Geref. Gemeente, aldaar, Joubertlaan 5 (hoek Bergweg). Naast koorzang zal er ook samenzang zijn. Ds. J.J. van Ekeveld hoopt de opening te verzorgen en ouderling J. v.d. Hoef de sluiting. Organist is dhr. A. Blonk. Panfluitist is Hans Marchal. Aanvang: 19.30 uur. Collecte ter bestrijding van de onkosten.

■ FIETSDAG BEEKBERGEN

Traditiegetrouw organiseert het comité fietstochten uit Beekbergen, i.s.m. de JV, op zaterdag 14 juni een fietstocht voor het hele gezin t.b.v. het evangelisatiewerk te Amsterdam ("bij Simon de Looijer").

Dit jaar wordt gestart vanaf een nieuwe locatie, midden in de bossen van Beekbergen, tussen 9.30 en 11.00 uur. Het startterrein ligt bij "Parc Spelderholt" (Spelderholt 9). Op diverse plaatsen in de route is er gelegenheid tot het nuttigen van koffie enz., op de eetplaats wordt dit uitgebreid met broodjes etc.

Het inschrijfgeld bedraagt € 3,-, met een maximum van € 12,50 per gezin. Het huren van een fiets is mogelijk tegen betaling van € 8,50. Reserveren verplicht **vóór 9 juni**. Voor meer informatie, inschrijving en reservering kijkt u op www.fietstochtbeekbergen.nl of u belt naar (055) 542 81 17 (fam. A. van 't Zelfde).

■ MARKT EN FIETSTOCHT TILBURG

Op **zaterdag 14 juni** wordt vanaf 10.00 uur bij het Inloopcentrum, Offenbachstraat 105, in Tilburg een markt gehouden.

U treft daar aan een snuffelmarkt, tweedehands boeken, cd's, cadeauartikelen, etenswaren etc. Een lunchpakket meenemen is niet nodig. Daarnaast worden op deze dag fietstochten georganiseerd van circa 20 km en 35 km lang, o.m. door de Loonse en Drunense Duinen. Vertrek- en eindpunt van de fietstocht van **35 km** is bij de kerk van de Geref. Gemeente in Sprang-Capelle, Julianalaan 8.

De fietstocht van **20 km** vertrekt en eindigt bij het Inloopcentrum in Tilburg. De start van deze fietstochten is tussen 10.00 en 11.30 uur.

De fietsroute van 35 km komt langs het Inloopcentrum, waar u voor de lunch/koffie/thee etc. terecht kunt en de markt kunt bezoeken.

Fietshuur is mogelijk, reserveren graag voor **7 juni** bij Ariena van Wendel de Joode.

De kosten van de fietstocht bedragen € 2,50 p.p. (max. € 10,- per gezin).

Voor meer informatie: Ariena van Wendel de Joode, tel. 0418-671362 of 06-51837912.

■ BIJEENKOMST CONTACTGROEP NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL IN WOERDEN

Bovengenoemde contactgroep, die uitgaat van de vereniging Helpende Handen, organiseert op **zaterdag 13 september** een bijeenkomst in Woerden. Het onderwerp is: "De onzichtbare gevolgen van een niet-aangeboren hersenletsel". Spreker: mw. drs. J.H. Visser-Van Dijk, psycholoog van verpleeghuis Salem. De getroffenene van een niet-aangeboren hersenletsel èn een ieder die betrokken is bij iemand met een niet-aangeboren hersenletsel is van harte welkom!

Onder niet-aangeboren hersenletsel wordt verstaan:

- hersenletsel na een herseninfarct
- hersenletsel na een CVA (=hersenbloeding)
- hersenletsel na een ongeval
- hersenletsel als gevolg van tumoren
- hersenletsel na operaties

- eventuele andere situaties waarbij hersenletsel is ontstaan.

Onlangs is er een MEMO verschenen van de contactgroep waarin u meer kunt lezen over de vorige bijeenkomst en waarin nadere informatie over de contactgroep is opgenomen.

Als u meer informatie wilt of als u genoemde MEMO wilt ontvangen, kunt u contact opnemen met de secretaresse van de contactgroep mw. E.H. de Jong-de Heer; 0182-343399 of met de coördinator mw. Marijke Stigter; 0182-350773 of per e-mail: marijkestigter@kliksafe.nl

■ EERSTE HULP VERLEEND AAN SLACHTOFFERS IN BIRMA

Via World Concern heeft Bijzondere Noden de eerste voedselpakketten en materiaal voor onderdak kunnen leveren in het rampgebied. Via locale partners heeft World Concern hulp geboden aan ongeveer 40.000 mensen in Yangon and Ayerayawaddy. In de eerste week is 80.000 kilo rijst gedistribueerd en verder bonen, olie, zout en vis. Schoon drinkwater is zeer belangrijk en daarom zijn er generators gegeven, die waterpompen van elektriciteit voorzien en water van goede kwaliteit aanleveren. Ook worden middelen gegeven om de water- kwaliteit te verbeteren. Medische zorg wordt ook verleend door twee locale teams voor eerste hulp en kleine operaties. Het is een eerste begin en er moet nog heel veel gebeuren.

Toch zijn we blij te kunnen melden dat de hulpverlening op gang is gekomen. Eén van de overlevenden, Ko Yin Kalar (42 jaar) uit het dorp Kyane Chung vertelde dat 90% van zijn dorpsgenoten is omgekomen. Hij heeft zelf zijn vader, moeder en jongere zus voor zijn ogen zien verdrinken. Door deze ramp is zijn leven totaal anders geworden en hij wordt nu opgevangen in het opvangkamp Ma U Pin. Zoals Ko Yin zijn er vele duizenden overlevenden en hulp is hard nodig. Mogen we u nogmaals oproepen om een bijdrage en uw gebed opdat de hulpverlening verder uitgebreid kan worden.

Te uwer informatie kunnen wij u nog mededelen dat tot en met vorige week vrijdag aan giften en collecten voor dit doel is ontvangen een bedrag van in totaal € 117.253,-.

L. van der Maas, algemeen secretaris

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 8 JUNI 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 10.00 en 18.30 uur stud. Brede-
weg; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 en 16.00 uur stud. Boeder; Andijk 18.30 uur ds. Kattenberg; Arnhem 10.00 en 15.30 uur stud. Van Rijswijk; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 15.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Breda 14.30 uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. P. Mulder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdams-
eweg 9) 12.15 uur stud. IJsselstein; Elspeet 18.30 uur ds. Schot (H.D.); Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Ermelo 18.30 uur ds. Kleppe; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur lees-
dienst; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. De Wit; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 16.00 uur ds. Moens; Kapelle-Biezelinge 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. Van Krimpen en 18.00 uur ds. Tuinier; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens; Lelystad 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele;

Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.00 en 19.00 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwe Tonge 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. P. Blok; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. IJsselstein; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-
Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Vogelaar; Opheusden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Pater; Opperdoes 19.00 uur stud. Boeder; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur stud. Labee; Ouddorp 14.30 uur ds. Van Manen; Poortugaal 14.30 uur ds. De Leeuw; Rhenen 10.00 en 19.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur ds. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur stud. Labee; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Zuid-
wijk 10.00 uur ds. Paul; Scherpenisse (in Maartenskerk, St. Maartensdijk) 11.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Philipsland 14.30 uur ds. Schipper; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur leesdienst; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-
De Vecht 9.30 uur ds. Kleppe; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Veen 9.30 en 18.00 uur

ds. Melis; Veenendaal 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.00 uur ds. Joosse; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur lees-
dienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. Vogelaar; Woerden 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 15.30 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ DINSDAG 10 JUNI 2008

Beekbergen 19.30 uur ds. Van Boven; Borssele 19.30 uur ds. Moens; Enter 19.30 uur ds. Schot; Genemuiden 19.30 uur ds. De Waard; Hoofddorp 19.30 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur ds. Visscher; Naaldwijk 19.45 uur ds. Tuinier; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Van der Net; Oosterland 19.30 uur ds. Melis; Poederooyen 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Puttershoek 19.30 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Leeuw; Scherpenisse 19.30 uur ds. Schipper (ingebruikname ver-
grote kerk); Spijkenisse 19.45 uur ds. Baan; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Verschuure; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Beens; Westkapelle 19.30 uur ds. M. Karens.

■ WOENSDAG 11 JUNI 2008

Aalburg 19.30 uur ds. De Heer; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Pater; Andijk 19.30 uur ds. Van Dieren; Doetinchem 19.30 uur ds. Tanis; Ermelo 19.30 uur ds. F. Mulder; Goudswaard 19.30 uur ds. Van der Net; Hilversum 19.45 uur ds. Van Manen; Hoogvliet 19.45 uur ds. Van Gelder; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Belzen; Leerdam 19.30 uur ds. Kleppe; Nieuw Beijerland 14.00 uur (huw.bev. in Maranathakerk, Molenstraat 71-a, Monster) ds. Vermeij; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. Joosse; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Van Aalst; Oostvoorne 19.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Hakvoort; Sint Annaland 19.30 uur ds. De Wit; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Vermeij; Soest 19.30 uur ds. Schreuder; Utrecht 20.00 uur ds. Bakker; Vlaardingen 19.30 uur ds. Hoogerland; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Melis; Zoetermeer 19.30 uur ds. L. Blok.

■ DONDERDAG 12 JUNI 2008

Klaaswaal 19.30 uur ds. W.J. Karels (voor de evangelisatie); Kootwijkerbroek 14.00 uur ds. Beens (huw.bev.); Melissant 19.30 uur ds. De Jongste; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Pater; Ouddorp 19.30 uur ds. P. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. Terlouw; Veenendaal 13.15 (huw.bev.) en 15.15 uur (huw.bev.) ds. Van Belzen.

■ VRIJDAG 13 JUNI 2008

Den Helder 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Kootwijkerbroek 15.45 uur ds. Beens (huw.bev.); Yerseke 14.15 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Oostkapelle geeft met diep leedwezen en ontroering kennis van het overlijden van zijn geliefde oud ambtsdrager de heer

A. Lagendijk

in de leeftijd van 73 jaar

Gedurende de jaren 1977 tot 1983 mocht hij de gemeente in getrouwheid als diaken dienen.

De Heere ondersteunde de achtergebleven familie in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, J.F. van der Maas, preses
A.C. de Visser, scriba

Oostkapelle, 31 mei 2008

Te huur **NUNSPEET "De HOFSTEE"**
6 pers. **stacaravan** (4 volw. + 2 kind.) v.a.g.v. Bezet wk 23/30 t/m 32.
Twee fietsen aanwezig.
Tel 0416-274523/ 06-55100669

Oosterland (Zld): vak.huis te huur,
vrij t/m wk 29, wk 34 en vanaf wk
39, 2-4 pers, op boerenerf,
vrij uitzicht, CV, tel: 0111-644950

"Spelen met onkerkelijke kinderen?"

"Onze kinderen ontkomen er niet aan dat ze in de buurt ook spelen met onkerkelijke kinderen. Op zichzelf niets mis mee, maar je moet extra alert zijn op taalgebruik, wat ze bij een ander thuis doen enz. Door middel van een gemeentevond heb ik ingezien dat ik er ook iets tegenover kan zetten. Die kinderen iets goeds voorlezen, een folder meegeven of ze uitnodigen voor de zondagsschool. Ze zijn nog ontvankelijk."

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften
voor een presentatie (overdag of 's avonds)
over het evangelisatiewerk. Tel. 0341-253588.

'Uit de Bron' het
Oude Testament
compleet in
4 delen met
282 vertellingen.

Verschenen: deel 5

(eerste deel van het Nieuwe Testament)

Bijbelse vertellingen voor
kinderen met prachtige,
sprekende illustraties.
Leerzaam voor jong en oud.

door C. van Rijswijk
292 pagina's
€ 26,00 per deel

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055
www.delezerboeken.nl - e-mail: delezer@kliksafe.nl

de Ster-serie

€ 7,50 per deel

De Ster-serie:
een serie boekjes voor
kinderen die net
beginnen te lezen.
Geschreven door
C. van Rijswijk

deel 1: bram en de boeg
(hoe de bestolen Bram door dorps-
bewoners wordt geholpen)

deel 2: brentz en de kip
(hoe ds Brentz wonderlijk werd
onderhouden)

deel 3: op zoek naar het Kind (de Wijzen uit het Oosten)

deel 4: Petrus en de haan
(de verlaachening van Petrus)

deel 5: de sprong in de beek
(de uitredingen van ds. Peden)

**BOEDER SCHERPENZEEL
COMFORT
KLEDING**

SERVICE AAN
HUIS MOGELIJK

AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING
KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL
GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Vos

Wij verzorgen begrafenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzorgers:
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T 0341-253813
Kampen e.o. T 06-53363828
Rijssen e.o. T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g. T 0577-401689

In- en verkoop van
**Theologische- en
aanverwante boeken**

**Boekhandel en
Antiquariaat Versprille**

Noordweg 9a, Krabbendijke,
Tel.: 0113-502004 / 06-49497862

Maandag en dinsdag gesloten.

T.h. in **Westzaan**. Leuk vak. huisje
v.a.g.v. Bij boerderij. Inclusief
gebruikmaking van boot. Z.i.e.h.
Tel. 075-6160213.

Leerkracht Fraanjeschool (v), 22
jaar, zoekt per 1 aug. **woonruimte**
in Barneveld of omgeving.
Tel. 0182-526754 / 06-10060598

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERZORGING VOS

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG
THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

**Identiteit
Kwaliteit!**

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Bonisa
ZENDING

**Noodhulp
Aardbeving
CHINA**

Aardbeving

Het zuidwesten van China is zwaar
getroffen. In het bergachtige
gebied, waar het epicentrum van
de beving ligt, zijn duizenden
mensen dakloos. De ramp ver-
oorzaakt diep persoonlijk leed.
Noodhulp is urgent.

**Help mee!
Hulp komt aan!**

Maak vandaag nog uw gift over!

Postbank 31.555.32 o.v.v. Aardbeving
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse

*De schade van de ramp is enorm.
Er is dringend gebrek
aan: dekens, water,
voedsel en medicijnen.
Bonisa wil € 30.000
beschikbaar stellen voor
hulp aan de slachtoffers.
Zullen de Chinese
christenen niet tevergeefs
naar uw hulp uitzien?
"...geeft gij hen te eten."*

www.bonisa.nl
0252 - 41 82 69

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie af inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Op een rustig park in Garderen gelegen 8-10 pers **VAKANTIEWONING**, z.i.e.h., veel privacy, 800m2 tuin, zeer kindvriendelijk(!), v.v. speeltoestellen, trampoline, wasmachine/droger, fietsen, etc.

Zie voor meer info
www.devossen7.nl
of bel: 06-30792137

Te huur **ruime vakantiewoning** in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge.

Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Vakantie in Zeeland! Wij hebben voor u een **6-persoonsbungalow** te huur in Kamperland

Dicht bij het strand en Veerse Meer gelegen. Het huisje is van alle gemakken voorzien.

U bent verzekerd van rust en privacy! Nog vrij in wk: 29, en na wk 34. U bent van Harte Welkom!
Voor info: tel 0118-584385

Wegens annulering van wk 28 is onze ruime **7 pers.car.** t.h. op camp. De Wolfskuylen in Gees (Dr.) pr. fietsomg., 3 slp.k. douche, wc. Z.i.e.h. voor-, naseizoen aantrek. prijzen. wk 29 tm wk 35 bezet.
Tel. 0341-561699

Op D.V. **dinsdag 10 juni** organiseert de **SGP** een themabijeenkomst over **Israël**
Sprekers: Harry Kney-Tal, ambassadeur van Israël (Engelstalig met vertaling in het Nederlands) en drs. R.M. Nafthaniel (CIDI)
Locatie: Conferentiecentrum Landgoed Ginkelduin, Scherpenzeelseweg 53 in Leersum
Aanvang: 19.30 uur
Debat onder leiding van mr. R.A.C. Donk met de sprekers, mr. C.G. van der Staaij en drs. B. Belder

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

SOCIALE CONTACTEN VIA HYVES EN MSN

Jongeren ontmoeten hun vrienden op school, de vereniging en in de kerk. Natuurlijk hebben ze hun mobiele telefoon. Maar steeds vaker kruipen ze achter de computer om via Hyves en MSN hun sociale contacten te onderhouden. Op een profielsite als Hyves maak je in een handomdraai een eigen internetpagina. Praten via MSN is al even eenvoudig.

NIEUWE VRAGEN

Dankzij Hyves en MSN zijn jongeren - en ouderen - niet meer aan de grenzen van tijd en plaats gebonden. Ook lijken er geen grenzen aan het aantal vriendschappen dat je via internet kunt onderhouden. Dat stelt ons voor nieuwe vragen.

Sommige mensen hebben het idee dat het onderhouden van contacten via internet ook grenzeloos is. Normen die in het normale menselijke verkeer gelden, doen er in de moderne communicatiemiddelen niet of minder toe. Het luistert allemaal minder nauw, zo lijkt het.

WAAR LIGT DE GRENS?

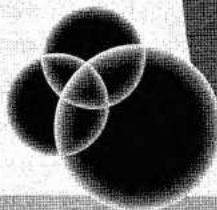
Veel ouders en opvoeders hebben in de dagelijkse opvoeding met Hyves en MSN te maken en vragen zich af waar ze de grenzen moeten trekken. Denk ook mee over deze actuele vragen tijdens de werkconferentie van Mediawijzer over 'Grenzeloze vriendschap'.

DENK MEE OVER EEN VERANTWOORDE MEDIAOPVOEDING!

WERKCONFERENTIE 'GRENZELOZE VRIENDSCHAP' HYVES EN MSN IN HET DAGELIJKSE LEVEN

Vrijdag 13 juni 2008, 13.30 - 19.00 uur
Driestar Educatief, Gouda

- Voor opvoeders in kerk en onderwijs die zich professioneel of ambtshalve bezighouden met de (media-)opvoeding van kinderen en jongeren.
- Inschrijfgeld € 30,- p.p.

< MEDIAWIJZER >

De werkconferentie 'Grenzeloze vriendschap' is een initiatief van Mediawijzer, platform voor genormeerd mediagebruik.

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OVER PROGRAMMA EN AANMELDING OP WWW.MEDIAWIJZER.NL

Werken bij de SGZZH heeft meerwaarde!

De SGZZH onderscheidt zich door haar reformatische identiteit. Juist deze identiteit geeft meerwaarde aan onze zorg- en dienstverlening voor cliënten, medewerkers en vrijwilligers uit de gereformeerde gezindte.

Momenteel is er in woonzorgcentrum Uitzicht te Vlaardingen een vacature voor:

Coördinator Zorg (min. 24 uur p.wk)

Wel eens gedacht aan een coördinerende baan in een woonzorgcentrum? Onze locatie Uitzicht te Vlaardingen is op zoek naar een coördinator zorg.

Als coördinator zorg werk je in nauwe samenwerking met de andere coördinatoren aan de uitvoering en coördinatie van de zorg. Je hebt oog voor de belevingswereld van de cliënten en weet dit over te brengen op de collega's van je team. Belevingsgerichte zorg bieden in een kleinschalige woonvorm, dáár zie jij de uitdaging van! Een opleiding tot verpleegkundige is nodig om dit werk te doen, aangevuld met een managementopleiding of bereidheid deze te volgen. Leidinggevende ervaring vinden we belangrijk. Je bent betrokken, enthousiast en staat voor kwaliteit. We kijken uit naar je reactie!

Info: Carien van den Berg, manager zorg (010) 474 17 55.

Meer informatie en sollicitatie

Kijk voor meer informatie op de website van de SGZZH: www.sgzzh.nl.
Wil je solliciteren? Stuur je brief naar SGZZH, afdeling P&O, Wormerhoek 14h, 2905 TX Capelle a/d IJssel of mail naar pz@sgzzh.nl

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

De Valk in het buitengebied van Lunteren in bosrijke omgeving met land. uitzicht, een rustig gelegen en gezellig ing. **vak. won.** v.a.g.v. 0318-461624 (evt. ook tijdelijk) slaapk. b.g.) Nog vrij wk. 23, 24, 27 ná wk 39.

HARKES *Personlijke zorg voor uw begrafenis*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 I. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

IS ER NA 1953 NOG EEN WEG TERUG?

Dit is één van de zaken die aan de orde komen in 'Terugblik' een bundel gesprekken over verleden, heden en toekomst van de 4 Gereformeerde Gemeenten door Adriaan van Belzen..

Aan het woord komen de predikanten A. Bac, L. Blok, J.M.D. de Heer, F. Mallan, A. Schreuder, W. Silfhout, A. van Voorden en de ouderlingen G.R.J. van Heukelom, J.B. Philibert en A.J. Verwijs.

Onderwerpen die aan de orde komen, zijn o.a. De gebeurtenissen in 1907, 1953 en 1980, de huidige onderlinge verhoudingen en de mogelijkheid van her- of vereniging. € 17,50 (excl. verzendkosten)

Ook nog leverbaar:

- Christen zijn in kerk en wereld, gesprekken met bevindelijk-gereformeerde predikanten. O.a. A.A. Egas, Tj. de Jong, F. Mallan, J. Veenendaal en W. Visscher. € 19,30
- Tussen God en mens, gesprekken met bevindelijk-gereformeerde predikanten 2 O.a. D.J. Budding, W. Harindck, W.J. Karels, M.J. Kater, F. Mulder en W. Pieters € 18,90
- Laat zang en spel dl. 1 en 2. Portretten van bekende chri. musici. Resp. € 14,90 en € 18,00

Bestellen: 0342-421031 of via belzen@filternet.nl

NIEUW BIJ GEBR. KOSTER

ds. C.A. van Dieren DE BLINDGEBORENE

De Heere houdt onbegrepen met de blindgeborene. Hij neemt slik met speeksel. Zo wordt de kwaal toch alleen maar erger? En hoe moet hij ooit bij het badwater Silóam komen? Dat is ook de vraag van een

ellendige zondaar. Dwars door alle onmogelijkheden heen geeft God blinden het gezicht. Is de geschiedenis daarmee ten einde? Nee, er volgen diepe beproevingen. Verlaten! Uitgeworpen! Maar Christus vindt hem en opent de ogen van de blindgeborene voor Hem, de Zoon Gods.

Kostelijke lessen liggen er in deze elf preken. Lessen voor de mens die, lessen voor het maatschappelijke leven, maar vooral lessen voor het christelijke leven. Spreek God aan Zijn oerkerk.

Gebr. 123 blz.

14.75

Verschijnt binnen enkele dagen

Uitgeverij Gebr. Koster www.gebrkoster.nl

Gebr. Koster

Postbus 10142 - 4109 BB

Jeugdkoor De Kleine Lofstem
Gereformeerde Gemeente, Zwijndrecht

Het bestuur van De Kleine Lofstem zoekt per 1 november 2008

een DIRIGENT(E)

Gewenst is enige ervaring of koordirectie

Het koor telt zo'n 40 leden, in de lft van 6-16 jr
Per jr worden div uitg gegeven.
Het rep bestaat uit psalmen/geestelijke liederen.

Rep: elke di.av. van 18.45-19.30 u
Inl: dhr. A van Helden, tel: 078-6128470
Sollicitaties kunt u richten aan de secretaresse:
Mw P. van Die, Tomatenplein 61, 3331 RK, Zwijndrecht
(pvandie@versatel.nl)

Begravenisverzorging Kamsteeg

0183-449494 06-22140547

dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden.

P.F. Kamsteeg - Andel

KAMPERLAND t.h. onze rustig

gel. Vak. Won. Van 2-10 pers.
Dicht bij Veerse meer en strand.
Nog vrij wk 24 t/m 29 en
v.a. wk 35.

Tel. 0113-351899 of 06-20417592

Te koop: Uitstekend onderhouden vrijstaande woning in Veen.

Zeer geschikt voor flink gezin, zes
slaapkamers. Inhoud 570 m3.
Geïsoleerde dubbele garage met
grote zolderberging en hobbyruim-
te (180 m3). Bouwjaar 1994,
perceeloppervlakte 560 m2. Vlakbij
GG. Goede bereikbaarheid Breda,
Tilburg, Den Bosch en Rotterdam.
Vr. pr. 439.000 euro k.k.
Meer info: 0416 693347.

ArliSuel

Echeerding van uw gegevens

Automatisering & Pastoraat

- ledenbestand van de gemeente
snel en overzichtelijk
- bestand van preekgegevens
- van prekenbundels uit uw kast
- van gehouden kerkdiensten
- voor predikanten
(met administratie)
- adressenbestand voor vereniging,
bedrijf of privé
- specifiek bestand kan op maat
worden gemaakt

gratis demoversie downloaden

www.arlisuel.nl

info@arlisuel.nl

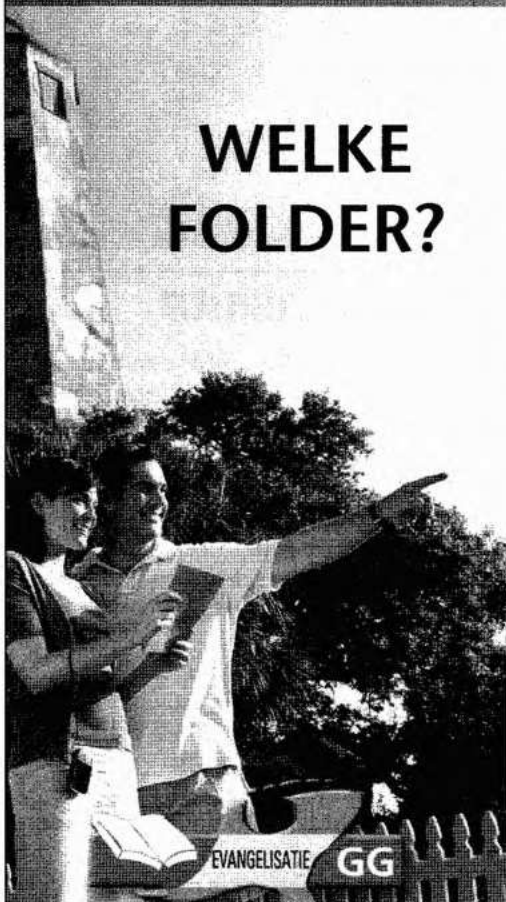
T.h **Beekbergen** (Lieren) tot
6 pers. zomerhuis. Tel. 055-5062744

Gevraagd: Woonruimte in Gouda

voor beginnend leerkracht (v)
m.i.v. het nieuwe cursusjaar.
Tel. 023-5845251

VAKANTIE-ACTIE 2008

WELKE FOLDER?

Tijdens de vakantieperiode wordt nogal eens dankbaar gebruik gemaakt van een folder. Het vertelt u meer over de omgeving, een gebouw of de historie. Vaak moet er nog voor worden betaald ook. Hoeveel heeft u over voor folders voor thuisblijvers? Onze evangelisten delen er heel wat uit aan mensen op straat of in de inloop. Folders met eeuwigheidswaarde. Er zijn voorbeelden uit de praktijk dat een folder mensen dé weg wees. Wilt u wat van uw vakantiegeld afstaan voor een pakket folders?

Goed besteed vakantiegeld!

Hartelijk

dank.

Naam: dhr./mevr.

Adres:

Pcode: Plaats:

Bank-/Girorekening:

Handtekening:

JA,

ik heb daar wel iets voor over!

Wilt u het direct	☐	10 euro
overmaken? Dat kan via	☐	15 euro
bank 3624.26.457	☐	25 euro
of giro 628912	☐	50 euro
o.v.v. Vakantiegift 2008.	☐	100 euro
	☐	euro

KRUIS UW KEUZE AAN.

Ik ga akkoord met de voorwaarde dat het aangekruiste bedrag eenmalig van mijn rekening wordt afgeschreven. Ik behoud het recht om het afgeschreven bedrag binnen 30 dagen terug te vorderen via de bank.

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Knip de advertentie uit en stuur in een envelop zonder postzegel naar:
Deputaatschap Evangelisatie, Antwoordnummer 2499, 3440 WB Woerden.